

IN MEMORIAM

ВУКСАН МИНИЋ

1896—1979.

У Титограду је 16. марта 1979, у 83. години живота, умро Вуксан Минић, потпуковник ЈНА у пензији. Уз војне почести, сахрањен је на титоградском гробљу.

Рођен је у Мартинићима, општина Даниловград, гдје је завршио основно школовање. У балканском рату учествује као добровољац од шеснаест година. Ратовање наставља и у првом свјетском рату. У периоду аустроугарске окупације Црне Горе 1916—1918. године, он не полаже оружје, него продужава борбу као комита. Комитовао је по свим крајевима Црне Горе. Одлазио је и у Србију ради повезивања са тамошњим комитима. Иако млад, Вуксан Минић спада међу најистакнутије ондашње црногорске комите и као борац и као радник на стварању чвршће организације комита. Због изузетне храбрости и одлучног опредјељења за уједињење југословенских народа, он је примљен за официра у бившој југословенској војсци. Службовао је у разним гарнизонима. У априлском рату 1941. године, Минић је пао у заробљеништво, које је провео у разним логорима у Њемачкој. У логорима се непоколебљиво опредјељује за народнослободилачки покрет. Послије завршетка рата 1945. године примљен је у ЈНА, гдје остаје до пензионисања 1952. године.

Вуксан Минић је на свој начин заслужан и за црногорску историографију. Комитски покрет у Црној Гори у периоду њене окупа-

ције од стране Аустро-Угарске, иако је патио од много слабости, чини важан и интересантан период који не може бити заобиђен у црногорској историји. О комитском покрету готово да није остало докумената његовог поријекла. Минић је, још у међуратном периоду, као официр бивше југословенске војске, почео да прикупља грађу о том покрету, и не само о њему. Али, та је грађа пропала у априлу 1941. године у Штипу, гдје се Минић налазио на служби.

У послератном периоду, посебно кад је пошао у пензију, Вуксан Минић се прихватио тешког посла — да од још живих комита, и црногорских ратника из ратова 1912—1918. године, прикупи сјећања, податке и документа о комитима и њиховом покрету и тако спасе од заборава оно што се спасити могло.

У грађи коју је сакупио Минић има драгоцјених података не само о активности комита него и уопште о животу у Црној Гори у периоду окупације 1916—1918. године, о разним другим проблемима који се односе на историју Црне Горе у балканском и првом свјетском рату, о уједињењу Црне Горе са осталим југословенским земљама, о црногорским официрима итд. Међу том грађом налазе се и обимне забиљешке — дневник о догађајима у априлском рату и у логорима у којима је Минић провео заробљеништво. Грађа се чува у Архиви Историјског института СРЦГ у Титограду, а

износи око 2.000 страна куцаних на машини.

Грађа је од користи како историчарима тако и социолозима и књижевницима. Објективна и исцрпна обрада комитског покрета у Црној Гори не би била могућа без коришћења те грађе.

Схватајући важност архивске грађе, Вуксан Минић је као виши официр ЈНА са службом у Војном округу на Цетињу спасао од уништења значајну грађу из народноослободилачког рата Црне Горе 1941—1945. године.

Историјски институт СР Црне Горе је поводом 30-годишњице свог оснивања 28. XII 1978. године додијелио Вуксану Минићу Платету у знак пажње и признања за његову плодну сарадњу са Институтом.

Вуксан Минић је био омиљен и свако ко га је познавао волио је да се са њим сретне и поразговара.

Био је то храбар ратник, диван и хуман човјек.

Новица Ракочевић